

CURTEA DE APEL
CENTRU

Republica Moldova, mun. Chișinău, str. Teilor 4
e-mail: cac@justice.md, Tel.: /373 22/ 409 209
www.instante.justice.md

4-36/4-1157 11.05.2026

№ dosar. 1a-1561/23

Către Președintele Curții Constituționale a Republicii Moldova,
Doamnei Domnica Manole,
Adresa: mun. Chișinău, str. A. Lăpușeanu, nr.28,
MD-2004.

Prin prezenta, Curtea de Apel Centru, Vă expediază în adresa dumneavoastră sesizarea privind ridicarea excepției de neconstituționalitate înaintată de către avocatul Alexei Capbătul în numele inculpatului Avramov Veaceslav cu privire la ridicarea excepției de neconstituționalitate a sintagmei „altă informație relevantă”, ce se conține în art. 27 alin. (1) lit. i) din Legea nr. 198 din 26 iulie 2007 cu privire la asistența juridică garantată de stat, la examinarea cererii de apel depusă împotriva sentinței Judecătoriei Anenii Noi, sediul Central din 29 august 2023.

Anexe:

- Sesizarea din 17.03.2026 pe 14 file.
- Sentința Judecătoriei Anenii Noi, sediul Central din 29.08.2023 pe 4 file.
- Încheierea Colegiului Penal al Curții de Apel Centru nr. 1a-1561/23 din 21.05.2026 pe 6 file.

Președintele interimar al
Curții de Apel Centru

Mîra Ghenadie

Executor: Mariana Prepeleac

SESIZARE

privind excepția de neconstituționalitate

A. Autorul excepției de neconstituționalitate:

1. Nume: *Avramov*
2. Prenume: *Veaceslav*

A.2. Instanța de judecată

- A.1. Denumirea instanței de judecată/sediu: Curtea de Apel Centru**
- 2. Judecător/complet de judecată: Colegiul penal, jud. M.Popescu**
- 4. Adresa instanței de judecată: mun. Chișinău, str. Teilor 4**
- 5. Telefonul și e-mail-ul instanței: 0(22) 635-308, cac@justuce.md**

B. Circumstanțele cauzei:

Curtea de apel Centru, judecă în ordine de apel dosarul de aczație a lui Avramov Veaceslav, învinuit de comiterea infracțiunii prevăzute de art.326 alin.(1) Cod penal, - Traficul de influență.

Potrivit învinuirii (fixate și în sentința de condamnare), se impută: „că la 29.03.2017, în cadrul discuțiilor purtate cu Antonenco Marc, aflat în arest preventiv și învinuit în cauza penală nr. 2012258107 pentru infracțiunea prevăzută de art. 190 alin. (2) lit. c) Cod penal, avocatul Veaceslav Avramov, care fi acorda asistență juridică garantată de stat, ar fi pretins suma de 3 000 euro, circumstanță doar sesizată și neconfirmată prin vreo probă. La 14.08.2017, după pronunțarea sentinței de încetare a procesului penal, Avramov ar fi solicitat prin mesaj text de la Antonenco Marc suma de bani anterior pretinsă pentru realizarea influenței invocate. La 22.08.2017, cunoscând că împăcarea părților fusese realizată în baza cererilor părții vătămate și ale lui Antonenco Marc, neobiectate de procuror, și fiind conștient că acordase asistență juridică garantată de stat, aflându-se în oficiul său din or. Anenii Noi, ar fi primit de la Antonenco Marc suma de 1000 euro, reprezentând o parte din banii pretinși anterior, acțiune care ar fi fost disimulată prin încheierea unui pretins contract de asistență juridică privind reprezentarea la Curtea de Apel Chișinău, contract invocat ca mijloc formal pentru determinarea transiterii banilor”.

Potrivit apărării:

O asemenea construcție acuzatorială ignoră însă cadrul juridic real al raportului dintre avocat și client.

În mod obiectiv, avocatul Veaceslav Avramov a fost desemnat prin decizia Oficiului Teritorial al Consiliului Național pentru Asistență Juridică Garantată de Stat nr. 1133/ACP din 14.01.2013 **exclusiv pentru participarea la o acțiune procesuală concretă în faza urmăririi penale - audierea lui Marc Antonenco în calitate de bănuț** (a se vedea documentul eliberat de CNAJGS, se anexează).

Prin urmare, raportul de acordare a asistenței juridice garantate de stat a existat doar în anul 2013 și exclusiv în etapa urmăririi penale, la inițiativa organului de urmărire penală. Or, potrivit art. 24 alin. (1) Cod de procedură penală, **urmărirea penală și judecarea cauzei** sunt faze procesuale distincte, realizate de organe diferite și guvernate de raporturi juridice autonome.

În consecință, efectele deciziei de desemnare nr. 1133/ACP din 14.01.2013 au încetat de drept odată cu finalizarea fazei de urmărire penală și **trimiterea cauzei în judecată. Or un avocat nu poate fi desemnat anticipat pentru toate etapele procesului penal - urmărire penală, judecată în primă**

instanță, apel și recurs - deoarece fiecare fază procesuală este autonomă și procesul poate înceta la oricare dintre acestea, **împrejurare ce nu poate fi prevăzută în prealabil de către CNAJGS.**

Participarea avocatului Avramov în faza judecării cauzei s-a realizat ulterior la inițiativa inculpatului Marc Antonenco, în baza dreptului acestuia de a-și alege liber apărătorul.

În acest context, raportul juridic dintre avocat și client nu mai era guvernat de regimul asistenței juridice garantate de stat, ci de principiul libertății contractuale care reglementează exercitarea profesiei de avocat.

În mod firesc, pentru serviciile juridice prestate în cadrul examinării cauzei în instanță, avocatul Avramov a perceput un onorariu profesional în sumă de 1000 euro, achitat în baza contractului de asistență juridică nr. 32 din 22.08.2017. Plata a fost înregistrată în mod legal și transparent, fiind confirmată prin bonul fiscal seria PL nr. 620554 din aceeași dată, emis de Cabinetul avocatului „Avramov Veaceslav” pe numele beneficiarului Antonenco Marc, cu indicarea expresă a serviciilor prestate - consultații juridice în cadrul cauzei penale și participarea în Curtea de Apel.

Cu toate acestea, în aceeași zi în care a fost încheiat contractul și a fost emis bonul fiscal, avocatul Avramov a fost reținut de Centrul Național Anticorupție în baza denunțului formulat de Antonenco Marc, fiind susținut că suma achitată ar reprezenta bani pentru exercitarea unei influențe asupra procurorului de caz.

În mod arbitrar, organul de urmărire penală și ulterior instanța au calificat contractul de asistență juridică și bonul fiscal drept **acte fictive menite să disimuleze un pretins trafic de influență**, argumentând că avocatul ar fi fost în continuare „avocat din oficiu” în temeiul deciziei din 2013 și, prin urmare, nu ar fi avut dreptul să încheie contracte private cu clientul.

O asemenea concluzie este juridic nefondată, întrucât pornește de la o premisă factuală falsă, aceea că raportul de asistență juridică garantată de stat ar fi continuat după finalizarea urmăririi penale cu trimiterea dosarului în instanță pentru judecare și după trecerea unui interval de peste patru ani de la desemnarea inițială.

În realitate, calificarea onorariului profesional drept „mijloc de disimulare” și a contractului de asistență juridică drept „act fictiv” nu reprezintă decât o apreciere speculativă și vădit eronată a probelor.

O asemenea abordare substituie analiza juridică riguroasă prin simple presupuneri și transformă în mod artificial exercitarea legitimă a profesiei de avocat într-o pretinsă activitate infracțională. Mai mult, o asemenea interpretare constituie o ingerință directă și nejustificată în exercitarea profesiei de avocat și contravine garanțiilor constituționale ale dreptului la apărare.

Potrivit art. 26 alin. (4) din Constituția Republicii Moldova, amestecul în exercitarea apărării este sancționat de lege, iar independența avocatului constituie o

condiție esențială pentru realizarea efectivă a dreptului fundamental la apărare. În aceste condiții, imprevizibilitatea sintagmei „altă informație relevantă” a permis extinderea arbitrară a efectelor deciziei de desemnare a avocatului, extindere care, în cauza de față, a fost utilizată pentru a construi latura subiectivă a infracțiunii de trafic de influență. Astfel, pe baza acestei interpretări, contractul de asistență juridică și onorariul profesional aferent au fost calificate drept acte fictive menite să disimuleze o pretinsă activitate infracțională. O asemenea interpretare transformă un raport profesional legitim într-o conduită penalmente relevantă și constituie, prin urmare, o ingerință nejustificată în activitatea avocatului.

În lipsa unor probe certe care să demonstreze existența unei influențe reale sau a unei promisiuni concrete de influență asupra unui funcționar public, simpla percepere a unui onorariu profesional, documentată prin acte contabile legale și transparente, nu poate fi transformată printr-o interpretare extensive și defavorabilă într-o mită destinată pentru trafic de influență.

Potrivit acuzației:

Din conținutul actului de acuzare și din considerentele sentinței de condamnare rezultă că instanța a pornit de la premisa potrivit căreia emiterea de către Oficiul Teritorial al Consiliului Național pentru Asistență Juridică Garantată de Stat a unei decizii de desemnare a avocatului, chiar și exclusiv pentru etapa urmăririi penale, ar avea ca efect interdicția absolută pentru avocat de a încheia ulterior un contract de asistență juridică în altă fază a procesului și de a percepe onorariu de la persoana căreia i-a acordat anterior apărare din oficiu, indiferent de modificarea etapelor procesuale ale cauzei.

În această logică, orice document emis ulterior între avocat și client, inclusiv contractul de asistență juridică sau documentele de plată a onorariului, este calificat drept act fictiv sau mijloc de disimulare a unor pretinse acțiuni ilegale.

O asemenea concluzie este dedusă de instanță din interpretarea prevederilor Legii nr. 198 din 26.07.2007 cu privire la asistența juridică garantată de stat, pe motiv că legea nu reglementează în mod expres condițiile de încetare a efectelor deciziei privind acordarea asistenței juridice calificate, ceea ce ar permite o interpretare extensivă a efectelor acestei decizii.

Aplicabilitatea actului normativ contestat

În prezenta cauză:

În mod particular, din sensul actului de condamnare a lui Avramov V. așa cum este formulat, se presupune că soluția de condamnare își are bază din înțelesul art. 27 alin. (1) lit. i) din Legea nr. 198 din 26.07.2007, potrivit căruia decizia privind

acordarea asistenței juridice calificate poate conține „*altă informație relevantă*”, deducând că, în lipsa unei limitări exprese în cuprinsul deciziei, efectele acesteia s-ar extinde implicit asupra tuturor etapelor ulterioare ale procesului penal.

O asemenea interpretare, însă, transformă în mod artificial o măsură procedurală punctuală - desemnarea avocatului pentru o etapă concretă a procesului - într-un regim permanent de interdicție contractuală între avocat și client, concluzie care nu rezultă nici din textul legii și nici din natura juridică a instituției asistenței juridice garantate de stat.

Prin urmare, **Decizia de desemnare adoptată prin prisma art. 27 alin. (1) lit. i) din Legea nr. 198 din 26.07.2007, în cazul din speță este folosită de acuzare tocmai pentru a construi latura subiectivă**, prin următorul raționament: „*Avramov știa că era avocat din oficiu (în baza deciziei din 2013). Deși știa acest lucru, a pretins și a primit bani de la client. Prin urmare, și-a dat seama că acțiunea sa este contrară legii, dar a săvârșit-o oricum, ceea ce dovedește intenția. A încheiat contract cu scop de a disimula pretinsa acțiune ilegală de încasarea banilor de la Antonenco Marc*”.

În astfel de împrejurări, atunci când pe baza reglementării unei legi (în speșă, *Legea nr. 198/2007 cu privire la asistența juridică garantată de stat*) se construiește o acuzație penală, este incident principiul *nullum crimen, nulla poena sine lege*, principiu consacrat de **art. 22 din Constituția Republicii Moldova și art. 3 din Codul penal**, care statuează că: *Nimeni nu poate fi declarat vinovat de săvârșirea unei infracțiuni și nici nu poate fi pedepsit decât în baza legii penale*.

Prin urmare, în procesul judiciar din discuție art. 27 alin. (1) lit. i) din Legea nr. 198 din 26.07.2007, potrivit căruia decizia privind acordarea asistenței juridice calificate poate conține „*altă informație relevantă*”, a fost extinsă în defavoarea inculpatului, deducându-se că, în lipsa unei limitări exprese în cuprinsul deciziei de desemnare din 14.01.2013, efectele acesteia s-ar fi prelungit implicit și asupra fazei de judecată din anul 2017, generând o pretinsă interdicție de a încheia contracte private și de a percepe onorarii.

Această interpretare extensivă a unei norme administrative, folosită pentru a fundamenta **intenția** inculpatului și, implicit, **latura subiectivă a infracțiunii**, încalcă principiul legalității (*nullum crimen sine lege*) și principiul *in dubio pro reo*.

În aceste condiții, dreptul lui Avramov Veaceslav consacrat de art. 22 din Constituție este afectat prin interpretarea imprevizibilă a sintagmei „*altă informație relevantă*” din art. 27 alin. (1) lit. i) din Legea nr. 198/2007, care, neprevăzând termenul de valabilitate al deciziei de desemnare, a permis extinderea arbitrară a efectelor acesteia.

În cauza de față, această interpretare a permis organului de urmărire penală și instanței să extindă efectele unei desemnări punctuale din 2013, limitate la o acțiune procesuală în faza urmăririi penale, transformând-o nelegal într-o interdicție

generală de a încheia contracte private cu clientul în faza de judecată și utilizând această premisă pentru a construi latura subiectivă a infracțiunii imputate.

În acest mod, norma a permis OUP și instanței să **creeze o veritabilă normă incriminatoare** acolo unde legea penală nu prevede nimic, ceea ce contravine **art. 22 din Constituția Republicii Moldova**.

Prin urmare, în acest proces penal, dreptul lui Avramov Veaceslav garantat de art. 22 din Constituție este încălcat ca urmare a imprevizibilității generate de sintagma „*altă informație relevantă*” din art. 27 alin. (1) lit. i) din Legea nr. 198/2007, care, prin caracterul său vag și necircumstanțiat, a permis instanței să extindă în mod arbitrar efectele deciziei de desemnare dincolo de limitele sale temporale și procedurale, transformând un act administrativ punctual într-o interdicție perpetuă și folosind această interpretare extensivă pentru a construi latura subiectivă a infracțiunii în defavoarea inculpatului.

Potrivit Hotărârei Curții Constituționale nr.2/2016, § 79, Curtea a statuat: „*Astfel, controlul concret de constituționalitate pe cale de excepție constituie singurul instrument prin intermediul căruia cetățeanul are posibilitatea de a acționa pentru a se apăra împotriva legislatorului însuși, în cazul în care, prin lege, drepturile sale constituționale sunt încălcate.*”

În acest proces penal, întrucât s-a stabilit că o normă imprevizibilă dintr-o altă lege a fost utilizată pentru a construi latura subiectivă a infracțiunii, drepturile fundamentale ale persoanei vizate sunt încălcate de legea însăși, iar protecția împotriva acestei încălcări poate fi asigurată doar prin intermediul instituției excepției de neconstituționalitate.

C. Obiectul sesizării:

Sintagma „*altă informație relevantă*” din art. 27 alin. (1) lit. i) din Legea nr. 198 din 26.07.2007 cu privire la asistența juridică garantată de stat, sub aspectul conformității acesteia cu art. 22 din Constituție raportat la cazul din speță și art.26 alin(4) din Constituție(independența avocatului).

Omisiunea legislativă din art. 27 din Legea nr. 198 din 26.07.2007 cu privire la asistența juridică garantată de stat, constând în lipsa reglementării exprese a termenului de valabilitate al deciziei de desemnare a avocatului și a momentului încetării efectelor acesteia în cadrul procesului penal, în raport cu succesiunea etapelor procesuale, precum urmărirea penală, judecata în primă instanță, apelul și recursul.

Admisibilitatea sesizării:

Curtea Constituțională a pronunțat Hotărârea nr.8 din 5 aprilie 2022, statuând în § 39: „În jurisprudența sa, Curtea a reținut că omisiunea legislativă poate constitui obiect de examinare al Curții Constituționale dacă această omisiune afectează un drept constituțional fundamental (a se vedea, în acest sens, HCC nr. 12 din 6 aprilie 2021, § 35 și jurisprudența citată acolo)”.

Prin urmare, omisiunea legislativă invocată în prezenta sesizare prin care se reclamă ingerința produsă în art.22 din Constituție, în procesul judiciar în baza căreia se ridică această excepție de neconstituționalitate, constituie obiect al excepției de neconstituționalitate.

Referitor la existența unei hotărâri anterioare a Curții Constituționale asupra legii contestate, autorul sesizării nu a identificat.

D. Argumentarea incidenței unui drept sau a mai multor drepturi din Constituție:

LEGISLAȚIA PERTINENTĂ

I. Constituția Republicii Moldova

1. **Articolul 1 – Statul Republica Moldova:** „(3) Republica Moldova este un stat de drept, democratic, în care demnitatea omului, drepturile și libertățile lui, libera dezvoltare a personalității umane, dreptatea și pluralismul politic reprezintă valori supreme și sunt garantate.”
2. **Articolul 7 – Constituția, Lege Supremă:** „Constituția Republicii Moldova este Legea ei Supremă. Nici o lege și nici un alt act juridic care contravine prevederilor Constituției nu are putere juridică.”
3. **Articolul 20 – Accesul liber la justiție:** (1) Orice persoană are dreptul la satisfacție efectivă din partea instanțelor judecătorești competente împotriva actelor care violează drepturile, libertățile și interesele sale legitime. (2) Nicio lege nu poate îngreuna accesul la justiție.
4. **Articolul 21. Prezumția nevinovăției:** Orice persoană acuzată de săvârșirea unei infracțiuni este considerată nevinovată până când vinovăția sa va fi dovedită, în mod legal, în cursul unui proces judiciar public, în cadrul căruia i s-au asigurat toate garanțiile necesare apărării.
5. **Articolul 22. Neretroactivitatea legii:** Nimeni nu va fi condamnat pentru acțiuni sau omisiuni care, în momentul comiterii, nu constituiau un act

delictuos. De asemenea, nu se va aplica nicio pedeapsă mai aspră decât cea care era aplicabilă în momentul comiterii actului delictuos.

6. **Articolul 26 alin.(4):** Amestecul în activitatea persoanelor care exercită apărarea în limitele prevăzute se pedepsește prin lege.
7. **Articolul 54 – Restrângerea exercițiului unor drepturi sau libertăți:**
(1) În Republica Moldova nu pot fi adoptate legi care ar suprima sau diminua drepturile și libertățile fundamentale ale omului și cetățeanului. (2) Exercițiul drepturilor și libertăților nu poate fi supus altor restrângeri decât celor prevăzute de lege, conform normelor internaționale și necesare în interesele securității naționale, integrității teritoriale, bunăstării economice, ordinii publice, protejării drepturilor altor persoane, împiedicării divulgării informațiilor confidențiale sau garantării autorității și imparțialității justiției. (3) Prevederile alin. (2) nu permit restrângerea drepturilor proclamate în articolele 20-24. (4) Restrângerea trebuie să fie proporțională cu situația care a determinat-o și nu poate afecta esența dreptului sau a libertății.

II. Convenția Europeană a Drepturilor Omului

Art. 7 – „Nicio pedeapsă fără lege”:

1. Nimeni nu poate fi condamnat pentru o acțiune sau o omisiune care, în momentul săvârșirii, nu constituia o infracțiune potrivit dreptului național sau internațional. De asemenea, nu se poate aplica o pedeapsă mai severă decât aceea care era aplicabilă în momentul săvârșirii infracțiunii.

2. Prezentul articol nu va aduce atingere judecării și pedepsirii unei persoane vinovate de o acțiune sau o omisiune care, în momentul săvârșirii, era considerată infracțiune potrivit principiilor generale de drept recunoscute de națiunile civilizate.

E. Argumentarea pretensei încălcări a unuia sau a mai multor drepturi garantate de Constituție:

PRINCIPII GENERALE

Potrivit Hotărârii Curții Constituționale nr. 25 din 12 august 2021, Curtea a statuat:

57. Curtea reamintește că preeminența dreptului presupune, inter alia, asigurarea legalității și a certitudinii juridice. În special în materie penală, dispozițiile articolului 22 din Constituție, împreună cu prevederile articolului 7 din Convenția Europeană a Drepturilor Omului, garantează principiul legalității incriminării și a pedepsei penale (nullum crimen, nulla poena sine lege).

58. În jurisprudența sa, Curtea Europeană a Drepturilor Omului a stabilit că articolul 7 din Convenție trebuie să fie interpretat și aplicat astfel încât să se asigure o protecție efectivă împotriva urmăririi penale, a condamnării și a sancționării

arbitrare a persoanei (Rohlena v. Cehia [MC], 27 ianuarie 2015, § 50; Vasiliauskas v. Lituania [MC], 20 octombrie 2015, § 153; Koprivnikar v. Slovenia, 24 ianuarie 2017, § 45). Această afirmație este valabilă și în contextul articolului 22 din Constituție.

59. În acest sens, Curtea constată că principiul legalității incriminării și a pedepsei penale presupune, prin definiție, că nicio faptă nu poate fi considerată infracțiune dacă nu există o lege care să o prevadă (*nullum crimen sine lege*) și că pedepsele nu pot fi aplicate dacă nu sunt prevăzute de lege (*nulla poena sine lege*). Legalitatea incriminării și a pedepsei reprezintă principala garanție a securității juridice a persoanei în materie penală.

60. Curtea reține că principiul în discuție are consecințe atât pentru activitatea de elaborare a normelor penale, cât și pentru procesul aplicării acestora. Altfel spus, acesta este obligatoriu deopotrivă pentru legislator și pentru judecător.

61. Curtea menționează că, în activitatea legislativă, principiul legalității incriminării și a pedepsei intervine și se realizează atât sub aspect material, cât și sub aspect formal. Sub aspect material, acest principiu îi impune legislatorului două obligații fundamentale: (1) să prevadă într-un text de lege faptele considerate infracțiuni și pedepsele aferente; și (2) să redacteze textul legal cu suficientă claritate, pentru ca orice persoană să poată realiza care sunt acțiunile sau inacțiunile care intră sub incidența acestuia. Aspectul formal se referă la obligația adoptării normelor penale ca legi organice, potrivit articolului 72 alin.(3) lit. n) din Constituție (HCC nr. 12 din 14 mai 2018, §§ 35, 36).

62. Pe de altă parte, principiul analizat le impune subiectelor care au competența aplicării legii penale, inclusiv instanțelor de judecată, două obligații esențiale: (1) interpretarea corectă și aplicarea în mod uniform a legii penale; (2) interzicerea aplicării retroactive a legii penale, cu excepția legii penale mai favorabile (HCC nr. 12 din 14 mai 2018, § 37).

63. Curtea Europeană a subliniat în jurisprudența sa că expresia „prevăzută de lege” presupune, între altele, ca legea să întrunească standardul calității, i.e. ca aceasta să fie accesibilă și previzibilă (Rohlena v. Cehia [MC], 27 ianuarie 2015, § 50; Vasiliauskas v. Lituania [MC], 20 octombrie 2015, § 154; Koprivnikar v. Slovenia, 24 ianuarie 2017, § 48). De altfel, Curtea notează că și articolul 23 alin.(2) din Constituție implică adoptarea de către legislator a unor legi accesibile, clare și previzibile.

64. Condiția accesibilității presupune ca textele de lege să poată fi cunoscute de către destinatari. Orice persoană trebuie să poată dispune de informații privind normele juridice aplicabile într-un caz concret (Khlyustov v. Rusia, 11 iulie 2013, § 68). Accesibilitatea legii are în vedere aducerea la cunoștința publică a actelor normative și intrarea în vigoare a acestora, care se realizează în baza articolului 76 din Constituție, legea publicându-se în Monitorul Oficial al Republicii Moldova.

65. La rândul ei, condiția clarității și a previzibilității este îndeplinită atunci când justițiabilul poate cunoaște, din chiar textul normei juridice pertinente, iar la nevoie cu ajutorul interpretării acesteia de către instanțe sau cu ajutorul unor juriști profesioniști, care sunt acțiunile și omisiunile ce-i pot angaja răspunderea penală și care este pedeapsa care îi poate fi aplicată, în cazul încălcării unei norme (Koprivnikar v. Slovenia, 24 ianuarie 2017, § 47).

66. Totuși, Curtea Europeană a menționat că, deși certitudinea este dezirabilă, aceasta ar putea antrena o rigiditate excesivă. Nevoia de a evita rigiditatea excesivă și de a ține pasul cu circumstanțele în schimbare presupune exprimarea unor legi în termeni care sunt, într-o mai mare sau mai mică măsură, vagi, iar interpretarea și aplicarea unor asemenea reglementări depinde de practică (Parmak și Bakir v. Turcia, 3 decembrie 2019, § 59).

67. Cu privire la clarificarea normelor juridice, Curtea Europeană a reținut că dezvoltarea progresivă a dreptului penal prin intermediul procesului de creare a dreptului este o parte bine-consolidată și necesară a tradiției juridice în statele-părți la Convenție. Articolul 7 din Convenție nu poate fi citit ca interzicând clarificarea graduală a regulilor răspunderii penale prin intermediul interpretării judiciare de la caz la caz, cu condiția ca evoluția care rezultă să fie conformă cu esența infracțiunii și să fie previzibilă în mod rezonabil (Kononov v. Letonia [MC], 17 mai 2010 § 185). Atunci când examinează previzibilitatea unei norme penale, Curtea Europeană trebuie să se asigure dacă interpretarea judiciară a legii penale a continuat pur și simplu o linie perceptibilă a dezvoltării jurisprudențiale (Dragotoniou și MilitaruPidhorni v. România, 24 mai 2007, § 44).

68. De asemenea, pentru ca legea să îndeplinească cerința previzibilității, ea trebuie să precizeze cu suficientă claritate întinderea și modalitățile de exercitare a puterii de apreciere a autorităților în domeniul respectiv, ținând cont de scopul legitim urmărit (Sissanis v. România, 25 ianuarie 2007, § 66). O putere discreționară care nu este delimitată, chiar dacă face obiectul controlului judiciar din punct de vedere formal, nu trece de testul previzibilității. Aceeași concluzie este valabilă și pentru puterea discreționară nelimitată a instanțelor judecătorești (HCC nr.28 din 23 noiembrie 2015, § 61; HCC nr. 2 din 23 ianuarie 2020, § 46).

APLICAREA PRINCIPIILOR ÎN PREZENTA CAUZĂ

Potrivit art. 72 alin. (3) lit. n) din Constituția Republicii Moldova, prin lege organică se reglementează infracțiunile, pedepsele și regimul executării acestora.

Parlamentul și-a îndeplinit exigența constituțională și a adoptat Codul penal, care la art. 326 prevede infracțiunea de trafic de influență, definită ca pretinderea, acceptarea sau primirea de bani de către o persoană care susține că are influență

asupra unei persoane publice pentru a o determina să îndeplinească ori să nu îndeplinească un act în exercitarea funcției sale.

Totuși, în unele cazuri de infracțiuni cu subiect special, faptele comise de aceștia sunt dezvoltate prin alte legi, care, prin încălcarea unor norme speciale ce reglementează atribuțiile, obligațiile și drepturile funcționarilor, descriu semnele componente ale infracțiunii.

În aceste cazuri, normele extrapenale devin, prin efectul legii penale, complementare acesteia și capătă relevanță pentru existența infracțiunii, fiind astfel supuse aceluiași exigențe de calitate, claritate și previzibilitate ca și legea penală însăși.

În cazul din speță, latura subiectivă a infracțiunii de trafic de influență presupus comisă de avocatul Avramov Veaceslav a fost construită de instanță pornind de la efectele unei decizii de desemnare emise în anul 2013 de Oficiul Teritorial al Consiliului Național pentru Asistență Juridică Garantată de Stat, în baza art. 27 din Legea nr. 198/2007 cu privire la asistența juridică garantată de stat.

Aceste efecte au fost interpretate extensiv în anul 2017, când avocatul Avramov Veaceslav a încheiat un contract de asistență juridică cu beneficiarul Marc Antonenco și a încasat, contra bon fiscal, suma de 20.000 lei, pentru serviciile juridice acordate în faza de judecare a cauzei, precum și pentru o eventuală procedură de apel.

Potrivit interpretării extensive date de instanță efectelor deciziei adoptate în baza legii privind asistența juridică garantată de stat, avocatul nu ar fi avut dreptul să încheie contract și să perceapă bani de la beneficiar, întrucât era considerat „avocat care acordă asistență juridică garantată de stat”, iar contractul semnat a fost calificat drept o camuflare a mitei.

Sintagma „**altă informație relevantă**” din cuprinsul art. 27 alin. (1) lit. i) din Legea nr. 198/2007 cu privire la asistența juridică garantată de stat, coroborată cu **omisiunea legislativă de a reglementa expres termenul de valabilitate a deciziei de desemnare**, încalcă standardele de calitate a legii impuse de art. 22 și art. 23 alin. (2) din Constituție, precum și de art. 7 din Convenția Europeană a Drepturilor Omului, din următoarele considerente.

Sintagma „altă informație relevantă” are un caracter **vag, impredictibil și necircumstanțiat**, nefiind însoțită de criterii clare care să determine natura, limitele sau efectele juridice ale acestei „informații relevante”. Lipsa de precizie face imposibil ca destinatarul normei, în speță, avocatul, să anticipeze consecințele juridice ale actului emis în baza acesteia. Un profesionist, acționând cu bună-credință, nu poate cunoaște, din textul legii, că o decizie de desemnare emisă în 2013 pentru o acțiune procesuală punctuală (audierea bănuitului) ar putea produce efecte în anul 2017 și ar putea atrage incidența legii penale pentru încheierea unui contract de asistență juridică.

Legea nr. 198/2007 nu prevede în mod expres termenul de valabilitate a deciziei de desemnare și nici condițiile în care aceasta își încetează efectele. În lipsa unor dispoziții clare care să determine durata efectelor juridice ale deciziei, s-a creat posibilitatea unei interpretări extensive, permițând instanței să considere că o decizie emisă pentru o fază procesuală distinctă (urmărirea penală) produce efecte nelimitate în timp și în spațiu, extinzându-se automat asupra tuturor fazelor procesuale ulterioare, inclusiv asupra fazei de judecată desfășurată după patru ani.

Norma criticată, deși face parte dintr-o lege extrapenală, a dobândit relevanță penală prin modul în care a fost utilizată pentru a construi latura subiectivă a infracțiunii de trafic de influență din speța dată. Instanța a dedus din această normă o pretinsă interdicție pentru avocat de a încheia contracte private și de a percepe onorarii, deși o asemenea interdicție nu este prevăzută nici în Legea nr. 198/2007, nici în Codul penal.

Or, atunci când o normă extrapenală devine relevantă pentru existența infracțiunii, ea trebuie să îndeplinească aceleași cerințe de calitate, claritate și previzibilitate ca și legea penală însăși. În caz contrar, se creează posibilitatea aplicării arbitrare a legii penale, contrar art. 22 din Constituție și art. 7 din Convenție.

În concluzie, având în vedere că în acest proces penal, s-a stabilit că o normă imprevizibilă dintr-o lege extrapenală a fost utilizată pentru a construi latura subiectivă a infracțiunii, iar drepturile fundamentale ale persoanei vizate sunt încălcate de legea însăși, prin urmare, se invocă că legea contestată contravene art.22 din Constituție.

Prin urmare, se impune admiterea excepției de neconstituționalitate și constatarea neconstituționalității sintagmei „altă informație relevantă” din art. 27 alin. (1) lit. i) din Legea nr. 198/2007, dar și omisiunea legislative descrisă, în măsura în care aceasta permite interpretarea extensivă a efectelor deciziei de desemnare dincolo de limitele sale temporale și procedurale, cu consecințe în materie penală.

Cu privire la interdicția ingerinței în exercitarea apărării (art. 26 alin.(4) din Constituție):

În cauza de față, interpretarea extensivă a sintagmei «altă informație relevantă» din art. 27 alin. (1) lit. i) din Legea nr. 198/2007 a permis autorităților să considere contractul de asistență juridică încheiat între avocat și client drept act fictiv destinat disimulării unei pretinse mite.

Or, calificarea unui contract profesional legal și a onorariului avocatului drept element al unei activități infracționale, în absența unei interdicții legale clare privind

încheierea unui astfel de contract după finalizarea fazei urmăririi penale, constituie o ingerință directă în exercitarea profesiei de avocat.

O asemenea ingerință este incompatibilă cu art. 26 alin. (4) din Constituție, care garantează independența apărării și interzice amestecul autorităților în activitatea avocatului.

Constituția Republicii Moldova, **art. 26 alin. (4)** prevede că: „Amestecul în activitatea persoanelor care exercită apărarea este sancționat de lege.”

Această normă protejează două elemente esențiale:

- a) independența avocatului în exercitarea profesiei,
- b) libertatea raportului profesional dintre avocat și client.

Prin urmare, statul nu poate interveni arbitrar în modul în care avocatul își stabilește strategia profesională, forma raportului juridic sau remunerația, în afara unor limitări clar prevăzute de lege.

În speță, raționamentul acuzării este construit astfel încât se creeze pierceperea că Avramov ar fi rămas „avocat din oficiu” în baza deciziei CNAJGS din 2013, și drept consecință, nu ar fi avut dreptul să încheie contract privat cu clientul. Prin urmare, contractul de asistență juridică din 2017 ar reprezenta un act fictiv destinat disimulării mitei.

Problema constituțională apare deoarece această concluzie rezultă exclusiv din interpretarea extensivă a sintagmei „**altă informație relevantă**” din art. 27 alin. (1) lit. i) din legea privind AJGS.

Deoarece, norma nu definește limitele temporale ale desemnării, nu stabilește când încetează efectele acesteia, permite extinderea arbitrară asupra altor faze procesuale.

Această imprevizibilitate a permis autorităților să transforme un contract profesional legal într-un act fictiv și să considere onorariul avocatului drept element al unei infracțiuni.

În realitate, în speța data calificarea contractului ca „disimulare” se bazează pe premisa că avocatul nu ar fi avut dreptul să încheie acel contract. Această premisă rezultă dintr-o normă imprecisă și lacunară, ce permite ca autoritățile statului să intervină indirect în modul de exercitare a profesiei de avocat și ca activitatea profesională licită este reinterpretată penal.

Aceasta constituie o ingerință în art.26 alin.(3) din Constituție deoarece autoritățile ajung să stabilească retroactiv limite ale raportului contractual avocat-client și se creează un efect descurajator asupra exercitării apărării. În doctrină și jurisprudență constituțională europeană, o astfel de situație este calificată drept ingerință indirectă în independența avocatului.

G. Lista documentelor relevante:

- Copia ordonanței de punere sub învinuire;
- Documentul eliberat de Oficiul territorial al CNAJGS;
- Contractul de asistență juridică încheiat cu denunțatorul;
- Copia bonului de încasare a plății.
- Materialele dosarului penal aflat la CA Centru.

H. Declarația și semnătura autorului sesizării:

Declar pe propria onoare că informațiile prezentate Curții sunt veridice.

Autorul excepției de neconstituționalitate:

Avramov Veaceslav, _____

data 17 03.2026

Dosarul nr. Ia-1561-23
I-11104385-02-Ia-15092023

ÎN CHEIERE
În numele Legii

21 mai 2026

mun. Chișinău

COLEGIUL PENAL AL CURȚII DE APEL CENTRU

Având în componență:

Președintele ședinței:

Marcel JUGANARI

Judecătorii:

Adrian CERBU și Marcel POPESCU

Grefier:

Mariana PREPELEAC

Cu participarea:

Procurorului:

Mariana CERNOVSCII

Avocatului inculpatului Veaceslav AVRAMOV:

Alexei CAPBĂTUT

Inculpatului:

Veaceslav AVRAMOV

examinând în ședință de judecată publică cererea înaintată de inculpatului Veaceslav AVRAMOV, privind ridicarea excepției de neconstituționalitate, în cadrul examinării în ordine de apel a cauzei penale de învinuire a lui Veaceslav AVRAMOV în comiterea infracțiunii prevăzute de art. 326 alin. (1) Cod penal,

CONSTATĂ:

1. În procedura Curții de Apel Centru, se află în examinare cauza penală de învinuire a lui Veaceslav AVRAMOV în comiterea infracțiunii prevăzute de art. 326 alin. (1) Cod penal.

2. Prin sentința Judecătorei Anenii-Noi (sediul Central) din 29 august 2023, Veaceslav AVRAMOV a fost recunoscut vinovat de comiterea infracțiunii prevăzute de art. 326 alin. (1) Cod penal.

Procesul penal pornit în privința lui Veaceslav AVRAMOV în baza art. 326 alin. (1) Cod penal a fost înecat din motivul intervenirii termenului de prescripție de tragere la răspundere penală, în conformitate cu art. 60 alin.(1) lit. b) Cod penal, cu liberarea de răspundere penală a inculpatului.

Mijloacele de probă: purtătorul de informații discul CD-R de model „Verbatim” cu nr. de inventar 2921/17 pe care au fost înregistrate comunicările telefonice pertinente și CD-R de model “Omega” cu nr. de inventar 2048/1, 2065/1, 2064 pe care au fost înregistrate comunicările și imaginile întâlnirilor lui Veaceslav AVRAMOV, Vanda IURCHIEVICI și Marc ANTONENCO; raportul de expertiză nr.159 din 07 august 2017, răspunsul Consiliului Național pentru Asistență Juridică Garantată de Stat nr 232 din 29 august 2017 cu anexele a fost dispus de a se păstra la materialele cauzei.

Corpurile delictive: mijloacele bănești în sumă de 1000 euro transmise sub controlul CNA din contul special al CNA de către Marc ANTONENCO lui Veaceslav AVRAMOV, ce au fost depistați și ridicați în cadrul acțiunilor de percheziție în biroul de serviciu a lui Veaceslav AVRAMOV cu următoarele atribute de identificare .S24642463687, S14939826163, X06329533916, X13911472424, X12741576851, S17591668522, X13746548945, S18969139807, X10349254694, X19808001713, a fost dispus de a se la materialele cauzei, iar după intrarea sentinței în vigoare, a fost dispus ca aceste mijloace bănești să fie supuse confiscării speciale cu trecerea acestora în proprietatea statului

3. Instanța de fond a constatat că, inculpatul Veaceslav AVRAMOV, activând în calitate de avocat în Cabinetul Avocatului „AVRAMOV Veaceslav” contrar prevederilor art. 9, 54 alin. (1) lit. d) și k) din Legea cu privire la avocatură nr. 1260 din 19 iulie 2002.

conform cărora „asistența juridică acordată de avocat trebuie să corespundă bunelor practici profesionale în materie juridică, normelor materiale și procedurale și să rezulte dintr-o conduită profesională și corectă: fiind obligat să aplice, în exercitarea profesiei sale, mijloacele și metodele prevăzute de lege pentru apărarea drepturilor și intereselor legitime ale clientului; să respecte normele Codului deontologic al avocatului și prevederile statutului profesiei de avocat; contrar art. 10 alin. (1), 57 alin. (28) al Statutului profesiei de avocat nr. 302 din 08 aprilie 2011 adoptat de Congresul Uniunii Avocaților din 29 ianuarie 2011 conform căruia „asistența juridică acordată de avocat trebuie să corespundă bunelor practici profesionale în materie juridică, normelor materiale și procedurale și să rezulte dintr-o conduită profesională corectă: fiind obligat să își exercite activitatea cu bună-credință”. a comis infracțiunea de trafic de influență, în următoarele circumstanțe:

La 29 martie 2017, înainte de efectuarea unei acțiuni de urmărire penală în cadrul discuțiilor avute loc dintre învinuitul Marc ANTONENCO, care se afla în stare de arest preventiv, fiind învinuit de comiterea infracțiunii prevăzute de art. 190 alin. (2) lit. e) Cod penal, în cadrul cauzei penale nr.2012258107, cu avocatul Veaceslav AVRAMOV, care îi acorda asistență juridică garantată de stat, ultimul a pretins suma de 3000 euro, (ceea conform cursului oficial de schimb constituie suma de 63555.9 lei) susținând că are influență și poate determina procurorul conducător al urmăririi penale să adopte o decizie de încetare a urmăririi penale prin împăcarea părților. În continuare, în cadrul cauzei penale sus-menționată, la 31 mai 2017, lui Marc ANTONENCO i-a fost schimbată acuzația în sensul învinuirii acestuia în comiterea infracțiunii prevăzute de art. 186 alin. (2) lit. d) Cod penal, iar ca rezultat având în vedere atenuarea circumstanțelor, avocatul Veaceslav AVRAMOV i-a solicitat Vandei IURCHEVICI, concubina lui Marc ANTONENCO, deja numai suma de 1500 euro, invocând precum că suma respectivă ar constitui costul serviciilor sale juridice. Ulterior, în cadrul urmăririi penale, cât și la faza judecării cauzei în instanța de judecată, făcând zel de insinuări și expresii atât în cadrul discuțiilor avute cu Marc ANTONENCO, cât și cu concubina acestuia, Vanda IURCHEVICI, făcând aluzii la discuțiile petrecute între aceștia în perioada anterioară, susținând că în lipsa mijloacelor bănești pretinse anterior de la ei, nu își va putea realiza influența susținută întru încetarea urmăririi penale. La 10 august 2017, prin sentința Judecătorei Anenii noi, sediul Central, s-a încetat procesul penal intentat în privința lui Marc ANTONENCO în baza art. 186 alin. 2 lit. d) Cod penal pe motivul împăcării părților, iar măsura preventivă sub formă de arest preventiv a fost revocată, punându-l imediat în libertate din sala de judecată. La 14 august 2017, ulterior emiterii sentinței de încetare a procesului penal, în cadrul discuției purtate cu Marc ANTONENCO, prin mesaj text expediat ultimului, avocatul Veaceslav AVRAMOV a solicitat banii anterior pretinși pentru realizarea influenței susținute. La 22 august 2017, cunoscând cu certitudine despre împăcarea părților s-a efectuat în temeiul cererilor susținute de către partea vătămată și Marc ANTONENCO, acestea nefiind obiectate de către procuror, acuzator de stat, fiind conștient de faptul că a acordat cet. Marc ANTONENCO asistență juridică garantată de stat, aflându-se în or. Anenii Noi, în incinta Cabinetului Avocatului „AVRAMOV Veaceslav” din or. Anenii Noi, str. Mărțișor, 30, of. 1, a primit de la Marc ANTONENCO mijloace bănești ce nu i se cuvineau în sumă de 1000 (una mie) euro, adică o parte din banii pretinși anterior, voalându-și acțiunile sale ilegale prin оформarea unui pretins contract de asistență juridică cu Marc ANTONENCO având ca obiect acordarea asistenței în cauza penală beneficiarului la Curtea de Apel Chișinău, circumstanța invocată fiind doar un mijloc formal de determinate a cet. Marc ANTONENCO de a-i transmite suma de bani pretinsă.

Prin urmare, instanța de fond a constatat, că prin acțiunile sale intenționate, Veaceslav AVRAMOV a comis infracțiunea prevăzută de art. 326 alin. (1) Cod penal, „*trafic de influență, după indiciii calificativi*” *pretinderea și primirea, personal pe bani, pentru sine și pentru o altă persoană, de către o persoană care susține că are influență asupra unor*

persoane cu funcție de demnitate publică, pentru a-i face să îndeplinească sau nu acțiuni în exercitarea funcțiilor sale, indiferent dacă asemenea acțiuni au fost sau nu săvârșite”.

4. În cadrul ședinței de judecată, inculpatul Veaceslav AVRAMOV a depus cerere cu privire la ridicarea excepției de neconstituționalitate a sintagmei „altă informație relevantă”, ce se conține în art. 27 alin. (1) lit. i) din Legea nr. 198 din 26 iulie 2007 cu privire la asistența juridică garantată de stat.

A menționat inculpatul că, latura subiectivă a infracțiunii de trafic de influență presupus comisă de avocatul Veaceslav AVRAMOV a fost construită de instanță pornind de la efectele unei decizii de desemnare emise în anul 2013 de Oficiul Teritorial al Consiliului Național pentru Asistență Juridică Garantată de Stat, în baza art. 27 din Legea nr. 198/2007 cu privire la asistența juridică garantată de stat.

Inculpatul a menționat că aceste efecte au fost interpretate extensiv în anul 2017, când avocatul Veaceslav AVRAMOV a încheiat un contract de asistență juridică cu beneficiarul Marc ANTONENCO și a încasat, contra bon fidei, suma de 20000 lei, pentru serviciile juridice acordate în faza de judecare a cauzei, precum și pentru o eventuală procedură de apel.

Inculpatul a mai menționat că potrivit interpretării extensive date de instanță efectelor deciziei adoptate în baza legii privind asistența juridică garantată de stat, avocatul nu ar fi avut dreptul să încheie contract și să perceapă bani de la beneficiar, întrucât era considerat „avocat care acordă asistență juridică garantată de stat”, iar contractul semnat a fost calificat drept o camuflare a mitei.

În sesizare a mai fost menționat că sintagma „altă informație relevantă” din cuprinsul art. 27 alin. (1) lit. i) din Legea nr. 198/2007 cu privire la asistența juridică garantată de stat, coroborată cu omisiunea legislativă de a reglementa expres termenul de valabilitate a deciziei de desemnare, încheie standardele de calitate a legii impuse de art. 22 și art. 23 alin. (2) din Constituție, precum și de art. 7 din Convenția Europeană a Drepturilor Omului, din următoarele considerente.

Inculpatul a mai invocat că sintagma „altă informație relevantă” are un caracter vag, imprecizabil și necircumstanțiat, nefiind însoțită de criterii clare care să determine natura, limitele sau efectele juridice ale acestei „informații relevante”. Lipsa de precizie face imposibil ca destinatarul normei, în speță, avocatul, să anticipeze consecințele juridice ale actului emis în baza acesteia. Un profesionist, acționând cu bună-credință, nu poate cunoaște, din textul legii, că o decizie de desemnare emisă în 2013 pentru o acțiune procesuală punctuală (audierea bănuitului) ar putea produce efecte în anul 2017 și ar putea atrage incidența legii penale pentru încheierea unui contract de asistență juridică.

A mai fost menționat în sesizare că Legea nr. 198/2007 nu prevede în mod expres termenul de valabilitate a deciziei de desemnare și nici condițiile în care aceasta își încetează efectele. În lipsa unor dispoziții clare care să determine durata efectelor juridice ale deciziei, s-a creat posibilitatea unei interpretări extensive, permițând instanței să considere că o decizie emisă pentru o fază procesuală distinctă (urmărirea penală) produce efecte nelimitate în timp și în spațiu, extinzându-se automat asupra tuturor fazelor procesuale ulterioare, inclusiv asupra fazei de judecată desfășurată după patru ani.

Inculpatul a invocat că norma criticată, deși face parte dintr-o lege extrapenală, a dobândit relevanță penală prin modul în care a fost utilizată pentru a construi latura subiectivă a infracțiunii de trafic de influență din speța dată. Instanța a dedus din această normă o pretinsă interdicție pentru avocat de a încheia contracte private și de a percepe onorarii, deși o asemenea interdicție nu este prevăzută nici în Legea nr. 198/2007, nici în Codul penal. Or, atunci când o normă extrapenală devine relevantă pentru existența infracțiunii, ea trebuie să îndeplinească aceleași cerințe de calitate, claritate și previzibilitate ca și legea penală însăși. În caz contrar, se creează posibilitatea aplicării arbitrare a legii penale, contrar art. 22 din Constituție și art. 7 din Convenție.

În concluzie, inculpatul a menționat că având în vedere că în acest proces penal, s-a stabilit că o normă imprevizibilă dintr-o lege extrapenală a fost utilizată pentru a construi latura subiectivă a infracțiunii, iar drepturile fundamentale ale persoanei vizate sunt încălcate de legea însăși, prin urmare, se invocă că legea contestată contravene art. 22 din Constituție.

5. Inculpatul Veaceslav AVRAMOV în cadrul ședinței de judecată a susținut integral cererea apărătorului reieșind din considerentele expuse de acesta.

Avocatul Alexei CAPBĂTUT a menționat că este dreptul părții apărării de a înainta excepția de neconstituționalitate și a susținut cererea.

Procurorul Mariana CERNOVSCII în cadrul ședinței de judecată nu a fost de acord cu cererea de sesizare a Curții Constituționale, considerând că prin prezenta cerere, se urmărește tergiversarea examinării cauzei.

6. Conform art. 135 alin. (1) lit. a) Constituția Republicii Moldova și art. 4 alin. (1) Legea cu privire la Curtea Constituțională nr. 317-XIII din 13 decembrie 1994, Curtea Constituțională exercită, la sesizare, controlul constituționalității legilor și hotărârilor Parlamentului, a decretelor Președintelui Republicii Moldova, a hotărârilor și ordonanțelor Guvernului, precum și a tratatelor internaționale la care Republica Moldova este parte.

7. În conformitate cu prevederile art. 7 alin. (3) Cod de procedură penală, *În cazul existenței incertitudinii cu privire la constituționalitatea legilor și a hotărârilor Parlamentului, a decretelor Președintelui Republicii Moldova, a hotărârilor și a ordonanțelor Guvernului, care urmează a fi aplicate în procesul judecării cauzei, instanța de judecată, din oficiu sau la cererea unui participant la proces, sesizează Curtea Constituțională pentru a se pronunța asupra constituționalității acestora.*

Conform art. 7 alin. (3¹) Cod de procedură penală, *La ridicarea excepției de neconstituționalitate și la sesizarea Curții Constituționale, instanța de judecată nu este în drept să se pronunțe asupra temeiniciei sesizării sau asupra conformității normelor contestate cu prevederile Constituției, limitându-se la verificarea întrunirii următoarelor condiții:*

a) obiectul excepției intră în categoria actelor prevăzute la art. 135 alin. (1) lit. a) din Constituție;

b) excepția este ridicată de către una dintre părți sau de reprezentantul acesteia ori de către instanța de judecată din oficiu;

c) prevederile contestate urmează a fi aplicate în procesul judecării cauzei;

d) nu există o hotărâre anterioară a Curții Constituționale având ca obiect prevederile contestate.

Curtea Constituțională în punctele 77, 79, 82 și 87 din hotărârea nr. 2 din 09 februarie 2016 a constatat că excepția de neconstituționalitate poate fi ridicată de către:

1. instanța de judecată din oficiu, care, respectând principiul supremației Constituției, nu este în drept să aplice o normă în privința căreia există incertitudini de constituționalitate;

2. părțile în proces, inclusiv reprezentanții acestora, drepturile și interesele cărora pot fi afectate prin aplicarea unei norme neconstituționale la soluționarea cauzei.

Controlul concret de constituționalitate pe cale de excepție constituie singurul instrument prin intermediul căruia cetățeanul are posibilitatea de a acționa pentru a se apăra împotriva legislatorului însuși, în cazul în care, prin lege, drepturile sale constituționale sunt încălcate.

Dreptul de acces al cetățenilor prin intermediul excepției de neconstituționalitate la instanța constituțională reprezintă un aspect al dreptului la un proces echitabil. Această cale indirectă, care permite cetățenilor accesul la justiția constituțională, oferă, de asemenea, posibilitate Curții Constituționale, în calitatea sa de garant al supremației Constituției, să-și exercite controlul asupra puterii legislative cu privire la respectarea catalogului drepturilor și libertăților fundamentale.

Curtea Constituțională a mai reținut că *judecătorul ordinar nu se va pronunța asupra temeiniciei sesizării sau asupra conformității cu Constituția a normelor contestate, ci se va limita exclusiv la verificarea întrunirii următoarelor condiții:*

(1) obiectul excepției intră în categoria actelor cuprinse la articolul 135 alin. (1) lit. a) din Constituție;

(2) excepția este ridicată de către una din părți sau reprezentantul acesteia, sau indică faptul că este ridicată de către instanța de judecată din oficiu;

(3) prevederile contestate urmează a fi aplicate la soluționarea cauzei;

(4) nu există o hotărâre anterioară a Curții având ca obiect prevederile contestate.

Pet. 73 al hotărârii precitate, menționează că *pornind de la natura excepției de neconstituționalitate, ea poate fi ridicată atât asupra actelor în vigoare, cuprinse la articolul 135 alin. (1) lit. a) din constituție, cât și asupra actelor care nu mai sunt în vigoare, dacă sub imperiul acestora s-au născut raporturi juridice care continuă să producă efecte, iar norma este aplicabilă raporturilor juridice litigioase și este determinată în soluționarea cauzei.*

Astfel, în hotărârea nr. 2 din 09 februarie 2016 Curtea a reținut că, verificarea constituționalității normelor contestate constituie competența exclusivă a Curții Constituționale. Astfel, judecătorii ordinari nu sunt în drept să refuze părților sesizarea Curții Constituționale, decât doar în condițiile menționate la paragraful 82.

Ori, în cauza *Ivanețuc v. România* (decizia nr. 18624/03) fiind invocat refuzul instanței de judecată de a sesiza Curtea Constituțională cu o excepție de neconstituționalitate, Curtea Europeană a menționat: „Este conform funcționării unui asemenea mecanism faptul că judecătorul verifică dacă poate sau trebuie să depună o cerere preliminară, asigurându-se că aceasta trebuie să fie rezolvată pentru a permite să se soluționeze litigiul pe care este chemat să-l cunoască. Acestea fiind zise, nu este exclus ea, în unele circumstanțe, refuzul exprimat de o instanță națională, chemată să se pronunțe în ultimă instanță, ar putea aduce atingere principiului echității procedurii, așa cum este enunțat la articolul 6 § 1 al Convenției, în special atunci când un asemenea refuz este atins de arbitrar.

Colegiul penal atestă că anterior prevederile art. 27 alin. (1) lit. i) din Legea nr. 198/2007 cu privire la asistența juridică garantată de stat nu au constituit obiect de examinare în fața Curții Constituționale.

De asemenea, Colegiul penal atestă că sesizarea cu privire la ridicarea excepției de neconstituționalitate a fost depusă de către un participant la proces și anume de către inculpatul Veaceslav AVRAMOV.

Colegiul penal menționează că în actul de învinuire a fost reținut faptul că Veaceslav AVRAMOV, având calitatea de avocat, acorda asistență juridică garantată de stat lui Mare ANTONENCO, acordarea asistenței juridice garantate de stat fiind reglementată prin Legea nr. 198/2007, prevederile Legii date fiind aplicabile speței.

Prin urmare, instanța constată că în speță sunt întrunite condițiile necesare stabilite de Curtea Constituțională în hotărârea nr. 2 din 09 februarie 2016 pentru ridicarea excepției de neconstituționalitate, având în vedere că obiectul excepției, sintagma „*altă informație relevantă*”, ce se conține în art. 27 alin. (1) lit. i) din Legea nr. 198 din 26 iulie 2007 cu privire la asistența juridică garantată de stat intră în categoria actelor cuprinse la articolul 135 alin. (1) lit. a) din Constituție, excepția este ridicată de către inculpat și că prevederile Legii nr. 198/2007 cu privire la asistența juridică garantată de stat sunt aplicate la soluționarea cauzei penale.

Luând în considerare că, orice instanță judiciară chemată să soluționeze un litigiu, în ipoteza unei îndoieli cu privire la constituționalitatea unei dispoziții, are atât puterea, cât și obligația să se adreseze Curții Constituționale, Colegiul penal va admite cererea cu privire la ridicarea excepției de neconstituționalitate.

Subsecvent, urmează a fi reținute prevederile art. 135 alin. (1) lit. a) și lit. g) din Constituție, potrivit cărora sesizarea privind controlul constituționalității unor norme ce

urmează a fi aplicate la soluționarea unei cauze se prezintă direct Curții Constituționale de către judecătorii/completele de judecată din cadrul Curții Supreme de Justiție, curților de apel și judecătoriilor, pe rolul cărora se află cauza.

Colegiul notează că în conformitate cu art. 7 alin. (3/2) Cod de procedură penală, *ridicarea excepției de neconstituționalitate se dispune în termen de 5 zile prin încheiere care nu se supune niciunei căi de atac și care nu afectează continuarea examinării în fond a cauzei. Însă, până la pronunțarea Curții Constituționale asupra excepției de neconstituționalitate, dezbaterile judiciare se suspendă, cu excepția examinării demersurilor privind măsurile procesuale de constrângere. Instanța de judecată este obligată să sesizeze Curtea Constituțională în termen de 5 zile de la data emiterii încheierii.*

Având în vedere prevederile legale expuse supra, cât și specificul infracțiunii imputate inculpatului, Colegiul penal va dispune suspendarea dezbaterilor judiciare până la pronunțarea Curții Constituționale.

8. În conformitate cu art. 7 alin. (3) Cod de procedură penală, Colegiul penal.

DISPUNE :

Se admite cererea depusă de către apărătorul inculpatul cu privire la ridicarea excepției de neconstituționalitate a sintagmei „*altă informație relevantă*”, ce se conține în art. 27 alin. (1) lit. i) din Legea nr. 198 din 26 iulie 2007 cu privire la asistența juridică garantată de stat.

Se remite Curții Constituționale cererea inculpatului Veaceslav AVRAMOV privind controlul constituționalității în temeiul prevederilor alin.(1) lit. a), g) art. 135 din Constituția Republicii Moldova.

În conformitate cu prevederile art. 7 alin. (3/2) Cod de procedură penală, se continuă examinarea în fond a cauzei penale, cu suspendarea dezbaterilor judiciare până la pronunțarea Curții Constituționale asupra excepției de neconstituționalitate.

Încheierea nu se supune nici unei căi de atac.

Președintele ședinței:

Marcel JUGANARI

Judecători:

Adrian CERBU

Marcel POPESCU